

Then Swenska

Psalm Boken

Och en APPENDIX medh många
Andelige Loffsånger / sampt

Catech. Luth.

En Bønebock (merendeels ny/) medh AVENARI
Morgon och Afftonböner.

Item.

Evangelia och Epistler

På alla Søn-Høgtides och Helgedagar /
medh Jesu Christi Pånos / ic. Historia, och Jerusalems
Förstöring: såsom ock Kyrcio-Ordnungen / eller
Handboken.

Medh J. G. D. Ep. Ab. Befästnadt.

Tryckt i ÅB D aff Johann Carlsson
Winter / Åhr 1673.

Januarius hafwer XXXI. Dagh.

S. B. Guld. L.	Helged.
1 A XIX Ci	Nyårsdagh.
2 b VIII si	Abel, Seth
3 c XVI o	Enoch.
4 d	Ja-
5 e V nus,	Mathusal.
6 f	Simeon
7 g XIII pi-	Trettondedagh.
8 A	Julianus
9 b XVIII bi	Eberhard.
10 c II ven-	Beatus
11 d X di-	Paul. Eremit.
12 e	Hyginus
13 f VII Oc-	Reinhold.
14 g XV Fe-	Hilarius
15 A	Felix
16 b IV Mar-	Maurus
17 c	Marcellus
18 d XII Prisc.	Antonius.
19 e	Prisca.
20 f I Fab.	HENRICUS.
21 g IX Ag.	Fab. Seb.
22 A XVII Vin-	Agneta.
23 b	Vincent.
24 c VI ti-	Emerent.
25 d	Timoth.
26 e XIV lus	Paul. Omvend
27 f	Polycarp.
28 g III bi	Chrysoft.
29 A XI le	CAROLUS.
30 b XII lu	Samuel.
31 c	Adelgund.

Anno Mund. 2009. år Sverige först begynt.
 Anno Chr. 1540. den 4. Jan: bleff Sverige
 Arfstycke / i Örebro.
 Anno 1528. den 12 Jan. bleff Kon. Gustaff 1.
 Erönt i Upsala.
 Anno 1529. 27 Jan. Luth. Catechis. publicerat.
 Anno 1260. bleff Stockholm funderat aff Ko-
 nung Birger Järk.

Februarius hafwer XXVIII. Dagar.

S. B. Guld. L.	Helged.
1 d VIII Bri.	Brigitta..
2 e XVI Pur.	Maria Ansel.
3 f	Blasius.
4 g v sus.	Veronica.
5 A	Agatha.
6 b XIII Dor.	Dorothea.
7 c II Fe	Richardus.
8 d x bru-	Helena.
9 e o.	Apollonia.
10 f XVIII Scho-	Scholast.
11 g VII la	Euphrasia.
12 A xv sti	Eulalia.
13 b ca	Agabus.
14 c Va-	Valentin.
15 d iv sig:	Sigfridus.
16 e xii Ju	Iuliana.
17 f i li	Romulus.
18 g ix Con-	Concordia.
19 A xvii jun-	Sufanna.
20 b ge	Eucharis.
21 c vi tunc	Esaias.
22 d Pe-	Pet. St.
23 e xiv trum,	Serenus.
24 f III Mat-	Matth. Ap. f M.
25 g xi thi-	Victorin. f Ap.
26 A	Nestorius. g
27 b xix in-	Alexander. A
28 e de	Macarius. b

Stor. dag. 29 e

Anno Mundi 2569. begyntes Götharnas
 vthländske Regemente.
 Anno 316 den 4 Febr. Constant. Mag. lät hål-
 la Conc. Nicenum 1. emoot Arrium.
 Anno 1521. den 13 Feb. bleff Konung Gustaff
 1. hyllat aff Dalarlarna.
 Anno Mundi 3607. swettades Blod aff Berg
 och Steenar.

10(2

Mar-

Februarius hafwer XXXI. Dagh;

S. B. Guld. L.	Helged.
1 d VIII M-	Albinus.
2 e ci-	Simplicius.
3 f xvi us	Runigun.
4 g v of-	Adrian.
5 A fi-	Fridericus.
6 b xiii ci-	Victorin.
7 c o	Perpetua.
8 d ii de-	Philem.
9 e x co-	Prudentius.
10 f xvii ra-	Micheas.
11 g tuc.	Quatember.
12 A vii Gre	GREGORIUS.
13 b go-	Ernestus.
14 c xv ri-	Zacharias.
15 d iv a-	Cyriacus.
16 e no:	Iuliana.
17 f xii Ger-	GERTRUD.
18 g i trud.	GABRIEL.
19 A Ab-	Josephus.
20 b ix ba	Rubertus.
21 c Be-	Benedictus.
22 d xvii ned.	Casimir.
23 e vi jun-	Gottfried.
24 f xiv eta	Rosina.
25 g Do-	Maria Sebodel.
26 A iii mi-	Emanuel.
27 b na	Gustavus.
28 c xi Ge-	Malchus.
29 d xii ne-	Eustachius.
30 e tri-	Guido.
31 f viii ce,	Detlaus.

Anno 230. den 27 Mart. R. Ingo vpsätter
 Upsala til Rikets Hufvudstadh.
 1600. den 19. Mart. waldes R. Carl IX. i Ant.
 1607 den 15. Mar. fröntes R. Carl IX. i Ups.
 Anno 1528 de 12 Mart. fröntes R. Gustaff den
 1. til Sweriges Konung. An. 1549. förfa-
 skade han thet Påfwesta Interim.

Aprilis hafwer XXX. Dagar.

S. B. Guld. L.	Helged.
1 g xv A-	Theodora.
2 A pril.	Theodosia.
3 b v in	Christian.
4 c Am-	Ambrosius.
5 d xiii bro-	Maximus.
6 e ii si-	Irenaus.
7 f x i	Celestinus.
8 g fe	Apollinar.
9 A xviii stis	Bogislaus.
10 b o.	Ezechiel.
11 c vii var	Antippas.
12 d ar-	Julianus.
13 e xv que	Justinus.
14 f xii Ti-	Tiburtius.
15 g bur-	Olymp.
16 A iv ti:	Carisius.
17 b i Hinc	Rudolphus.
18 c va-	Valerianus.
19 d ix ler.	Hermogenes.
20 e xvii San-	Sulpitius.
21 f cti-	Florentinus.
22 g vi que	Emanuel.
23 A xiv Ge-	Georgius.
24 b iii or.	Albertus.
25 c Mar-	MARC. Evangel.
26 d xi ci-	Cletus.
27 e que	Joel.
28 f xix Vi.	Vitalis.
29 g viii pe-	Germanus.
30 A tri.	Josua.

16. R. Störn införde först Christ. Troen i
 Sverige. genom Herber. och Ansgarium
 Anno 395. den 2. Apr. affsätter Hieronymus
 Hebreiske Bibelen på Latin.
 Anno 1521. den 17 Apr. Lutherus försäktar
 sin Lära för R. Carl V.
 An. 1590 den 19. Ap. Philip. Melanch. död
 A. 1521. 8. Ap. wann R. Gustaff 1. then första
 Seger öfwer the Danske widh Salundsåas.

Majus hafiver XXXI. Dagh

Junius hafiver XXX. Dagar.

S. B. Gylde. T.	Helged.
1 b xvi	Phil. Jacobi
2 c	lip. Sigismundus
3 d v	Crux Kors. Bpfinnel.
4 e	& Florian.
5 f xiii	God. Gothardus.
6 g ii	Jo. Ioh. Ant.
7 A	han. Domicilla.
8 b x	La. Stenillaus.
9 c xviii	tin. Hiob.
10 d	E. Pancratius.
11 e vii	pi. Mamert.
12 f	Ne. Gordian.
13 g xv	re. Servatius.
14 A iv	i. Christiernus.
15 b xii	quē Sophia.
16 c	Ma. Sara.
17 d i	jus Liborius.
18 e	E. ERICUS.
19 f ix	ric. Jodocus.
20 g	se. Nathanael.
21 A xvii	ri. Prudens.
22 b vi	e Sybilla.
23 c	te. Desiderius.
24 d xiv	net Domitianus.
25 e iii	Ur. URBANUS.
26 f xi	ba. Johanna.
27 g	num, Lucianus.
28 A xix	se. Wilhelm.
29 b	qui. Maximinus.
30 c viii	tur. Wigandus.
31 d xvi	pet. Petronella.

S. B. Gylde. T.	Helged.
1 e	Nic. Nicodemus.
2 f v	Mar. Marcellus.
3 g xiii	Cel. Erasmus.
4 A ii	li. Cyrinus
5 b	Bo. Bonifacius.
6 c x	ni. Benjamin.
7 d	dat. Albanus.
8 e xvi	Jun. Medardus.
9 f vii	Pri. Primus.
10 g	mi. Onoph.
11 A xv	Bar. Barnabas.
12 b iv	Esch. Eschillus.
13 c	An. Antonius.
14 d xii	thon. Valerius.
15 e i	Wit. VITUS.
16 f	quē Justina.
17 g ix	Bo. Botolphus.
18 A	tolph. Arnolphus
19 b xvi	Ger. Gervasius.
20 c	va. Flavius.
21 d vi	pa. Benignus.
22 e xiv	ri. Acharius.
23 f	ter. Agrippina.
24 g	Jo. Johan. Baptist.
25 A xi	han. Elogius.
26 b xix	Jer. Ieremias.
27 c	quē Simsofware.
28 d vii	Le. Leo.
29 e xvi	Pet. Pet. Pauli.
30 f	Paul. Lucina.

Anno 940. planterade R. Stenckel. på nytt
Chr. Troo i Ewerige/ genom Adeltward.
An. 1523. gick Bletinge R. Gust. i. til handa.
Finland genom S. Henric Archiebiskop.
Anno. 1654. den 6 Junij fröntes R. Carl
Gustaff i Wfsala.
An. 1645. bleff Fredh emellan Ewerige och
Danmark i Brömsebroo.

Junius hafiver XXXI. Dagh.

Augustus hafiver XXXI. Dagh.

S. B. Gylde. T.	Helged.
1 g v	I. Theobaldus.
2 A xiii	Vi. Maria Besökelse.
3 b	fit. Cornelius.
4 c ii	& Ulricus.
5 d x	re. Anshelmus.
6 e	ti. Hector.
7 f xviii	net Demetrius.
8 g	fi. Chilianus.
9 A vii	bi. Cyrillus.
10 b xv	se. Pius.
11 c	ptem ELEONORA.
12 d iv	po. HENRICUS.
13 e xii	ste. MARGARETA.
14 f	a. Bonaventura.
15 g i	fra. Apost. Del.
16 A ix	tres: Hilarius.
17 b	In. Alexius.
18 c xvii	de. Rosina.
19 d vi	que. Rufina.
20 e xiv	Mar. Elias.
21 f	Prax. Daniel.
22 g iii	Mag. Maria Magd.
23 A	Ap. Apollinar.
24 b xi	Chris. CHRISTINA.
25 c	Ja. Jacob. Apost.
26 d xix	cob. ANNA
27 e viii	San. Martha.
28 f	aus. Panthaleon.
29 g xvi	Ol. OLAUS. R.
30 A v	Ab. Abdon.
31 b	Ger. Germundus.

S. B. Gylde. T.	Helged.
1 c xiii	Vin. Pet. Cat.
2 d ii	cla. Moses.
3 e	Ste. Dominicus.
4 f x	phan. Aristarchus.
5 g	Do. Donatus.
6 A xviii	Sixt. Sixtus.
7 b vii	Au. Osvald.
8 c xv	gu. Affra.
9 d	stus. Uladisia.
10 e iv	Lau. LAURENTIUS.
11 f xii	dat. Herman.
12 g	& Clara.
13 A i	Hy. Hypolitus.
14 b	pol: Eusebius.
15 c ix	Sum. Mariae Himmel.
16 d	pri. Rochus.
17 e xvii	o. Sara.
18 f vi	post. Sebaldus.
19 g	se. Bernhardus.
20 A xiv	qui. Achanasius.
21 b iii	tur. Zacheus.
22 c	Thi. Timotheus.
23 d xi	morh. Simphorinus.
24 e xix	Bar. Bartholom. Ap.
25 f viii	thol. Ludovicus.
26 g xvi	& Jrenaus.
27 A	in. Samuel.
28 b v	de. Augustinus.
29 c	Jo. Joh. hal.
30 d	han. Benjam.
31 e	nes. Rebecca.

An. 1569. d. 10. Jul. fröntes R. Johan i Wfsala.
An. 1435. den 8. Jul. Johannes Hus förbren-
des för Christi lära skul.
An. 1472. bleff R. Christiern slagen aff H.
Eteen Sture på Brantseberg/ och en stoör
hoop aff Soldat taget.
Anno 1592 den 30. Jul. R. Johan iii. förtä-
stet liturgian.

Anno 1524 den 21 Aug. begyntes thet Kriget
om Sacrameten emellan Luth. heru och Carolst.
Anno 1544. war en hård och dyrr tid i Ewe-
rige/ ta Bönedagarna förspåbudes.
An. 1624. den 29 Aug. R. Gustaff Adolph do-
nerat til Wfsal. Acad. 306 Gårdar.
An. 1529. grasserade en färligh Smittefä-
ta/ som kallades Engelske Swetten.

September hafwer XXX Dagat.

October hafwer XXXI. Dag

S. B. Guld. T.	Helgd.
1 f ii	Æ- Egidius.
2 g	gi- Elifa.
3 A x	di- Mansvetus.
4 b xvii	um Theodorus.
5 c	Sep. Theodosia.
6 d vii	ha- Magnus.
7 e xv	bet, Regina.
8 f	Nat. Mariæ Godelse.
9 g iv	Gor- Gorgonius.
10 A xii	gon, Sosthenes.
11 b i	Proth. Prothus.
12 c ix	at- Syrus.
13 d	qué Amarus.
14 e xvii	Cru- Korsmessa.
15 f	cem Nicodemus.
16 g vi	Sanct. Quatember.
17 A xix	Lam- Lambertus.
18 b	ber- Titus.
19 c iii	tum Micleta.
20 d	cum Fausta.
21 e xi	Match. Mattheus.
22 f	Mau- Mauritius.
23 g xix	ri- Joel.
24 A	ti- Rubertus.
25 b vii	us, Cleophas.
26 c xvi	& Cyprianus.
27 d v	Da- Adolphus.
28 e	mi. Wenceslaus.
29 f xiii	Mich. Michael.
30 g	Hier. Hieronymus.

S. B. Guld. T.	Helgd.
1 A ii	Rem. Remigius.
2 b	Le- Leodegarius.
3 c x o	Candidus.
4 d xvii	Fran- Franciscus.
5 e vi	cisc. Placidus.
6 f	Esch. Eschillus.
7 g xv	Bir- Brigitta.
8 A iv	gi- Spes.
9 b	ta, Dionysius.
10 c xii	pa- Gideon.
11 d i	ri- Burchard.
12 e	ter- Maximinus.
13 f ix	qué Wilfridus.
14 g	Ca- Calixtus.
15 A xvii	lixt HEDWIG.
16 b vi	Gal- Gallus.
17 c xiv	li. Florentinus.
18 d	Lu- Lucas Evangel.
19 e iii	cas Ptolomeus.
20 f	& Wolfridus.
21 g xii	Und. Ursula.
22 A	In. Cordula.
23 b xix	Se- Severin.
24 c viii	ve Nathanael.
25 d xvii	Cri- Crispinus.
26 e	spi- Amandus.
27 f v	ni. Quintinus.
28 g	Si- Simon Jud.
29 A xiii	mo- Narcissus.
30 b	nis Absolon.
31 c ii	Quint. Wolfgang.

An. 1542. begynnes Dackeseigden.
 An. 1560. bleff R. Gust. i. dödh i Stockholm.
 Anno 1599. stodh Stångebroslagh/ och R.
 Sigismundus bleff sedan affsat från Re-
 gem. och Hertig Carl ypsatt igen.
 Anno. 1632. want R. Gustaff. Adolff. Seger
 widh Leipz.
 An. 1621. intog R. Gustaff Adolff Ryga.

An. 1617. den 12. Dec. fröntes R. Gust. Ad. i B.
 Anno 1550. den 4. Dec. bleff R. Carl IX. född
 i Stockholm.
 An. 1650. den 20. Dec. fröntes Drott. Christina.
 Anno 1648 bleff Fredh emellan Rensaren och
 Sverige i Rönnebrugg.

Novem

November hafwer XXX. Dagat.

December hafwer XXXI. Dag.

S. B. Guld. T.	Helgd.
1 d x o	Alle Helgon.
2 e mne	Alla Siälars.
3 f xviii	No- Theophilus.
4 g vii	vem- Otto.
5 A xv	ber, Blandina.
6 b	A- Leonhard.
7 c iv	dolph Bilibald.
8 d	ob Engelbert.
9 e xii	i- Theodorus.
10 f i	it. MART. Luth.
11 g	Mar- MART. Ep.
12 A ix	ti- Jonas.
13 b xvii	nus Eugenius.
14 c	E- Fridericus.
15 d vi	pi- Leopoldus.
16 e	scop. Ottomarus.
17 f xiv	Ad- Hugo.
18 g iii	jun- Hefychius.
19 A	ctis Elisabeth.
20 b xi	si- Amos.
21 c	bi Mar. Off.
22 d xix	Ce Cecilia.
23 e viii	Cle. Clemens.
24 f xvi	Chris. Chrysogonus.
25 g	Ka- CATHARINA.
26 A	thar. Conradus.
27 b	Vi- Busso.
28 c xiii	ta Gynther.
29 d ii	Sat. Saturnus.
30 e x	And. Andreas.

Anno 1483. den 10. Nov. D. Mart. Luth. född.
 Anno 1440. begynnes Tryckeriet.
 An. 1592. 17. Nov. bleff R. Johan dödh i Stock.
 An. 1632. den 6. Nov. bleff R. Gustaff Ad. dödh
 i Ryssland/ och begroffs år 1634 den 24.
 Junij i Stockholm.
 Anno 1655. den 24. Novemb. föddes R. Carl
 den XI. i Stockholm. (Stockholm.)
 A. 1660. 4. Nov. begroffs R. Carl Gustaff i

S. B. Guld. T.	Helgd.
1 f	De- Arnoldus.
2 g xvii	cem- Candida.
3 A vii	ber, Cassianus.
4 b	Bar- Barbara.
5 c xv	ba. Sabina.
6 d	Ni- Nicolaus.
7 e iv	co. Sigbert.
8 f	Con. Mar. afsele.
9 g xii	Gust. GUSTAVUS.
10 A	A- ADOLPHUS.
11 b ix	dolph Joachimus.
12 c	que Judith.
13 d xvii	Lu LUCIA.
14 e vi	ci. Nicasius.
15 f	Ab: Abraham.
16 g xiv	San- Agneta.
17 A	ctus Lazarus.
18 b iii	ab Christoph.
19 c xi	in- Loth.
20 d	de Ammon.
21 e xix	Tho- Thomas Ap.
22 f viii	mas Beata.
23 g xv	mo- Theodorus.
24 A	do ADAM. EVA.
25 b v	Nat. Zuledagh.
26 c	Steph. Stephan.
27 d xiii	Joh. Johan. Evang.
28 e	Pu. Menlöse Wärs.
29 f ii	Tho- Nathan.
30 g x	mæ, David.
31 A xviii	Syl. Sylvester.

Anno 1594. den 9 Decembr. bleff R. Gustaff
 Adolph. född i Stockholm.
 Anno 1626. den 8. Decemb. bleff Drottning
 Christina född i Stockholm.
 Anno 1672 den 18. Decemb. Antogh R. Carl
 den XI. Regimentet i Stockholm.

Före

Föregående Kalendarii Juliani Förklarning.

Cap. I. Om Åhrsens: 1. Bestrifvelse.

Ahr är en Tidslångd/hwilken Solen affmäter/ medh sitt eget Lopp igenom the XII. Himmelens Tegn ifrån Wäster och Öster vth/ til thes hon åter kemmer til samma Rum igen.

2. Fördelning.
Ahr äro tvegegghanda/ nembl: Gemene och Skottåhr. Gemene Åhr inne- hålla 365 Dagar/ 5 Timar/ och 55 Minuter/ thet är/ 5 minut. mindre än 6 timar. Skottåhr innehåller 366 Dagar/ thet är en Dagh meer än gemene Åhr/hwilken på fyra åhr tilhopa samtas vthaff the gemene åhrs öfwerlöpsel/ 5 timar och 55 minuter. Och insättas hwart fjerde åhr/ vthi Febr. Månad wäst för S. Matthæ Dagh.

*LXV. tria C. sex horas continet Annus:
Hæ bissextilem dant Quarto quolibet anno.
Bissextum sextæ, Martis tenuere Kalendæ;
Posteriore die celebrantur Festa Mathie.
Matt. Matt. dicatur; Sed Festum non variatur.*

3. Vpfinnelse.
Thes Åhrs åhskildnat befinnes/ när Christi åhretaal fördeles genom 4. in the medh vthwäjer Taler/ som 1. vpsäger in Quoto, huru många Skottåhr äro förloppne ifrån Christi Gødelse. 2. Thet som öfwerblifwer effter Divisionen, wäjer åhretalet ifrån Skottåhret. 3. Om intet blifwer vthöfwer/ så är thet samma Skottåhr.

*Tunc Bisextus erit, partes per Quatuor Equas.
Annos partiri cum poteris Domini.*

4. Begynnelse.
Ahret begynnes. 1. Astronomice, vthaff Solennes ingång vthi the fyra Himmelste Cardinals tegn/ thet är/ anten rå Dag och Nat om Wår och Höst äro lika långa: eller på längst Sommar dagh och Winternatt.

5. Qwarter.
Ther aff fördeles åhret vthi fyra Qwarter / som följande Verser innehålla/ Effter:

1. Himmelens Tegn.
*Hæc duo Solstitium faciunt Cancer, Capricornus.
Sed equat noctes Aries, & Libra diebus.*

2. Dagens Rampn.
Tiden anlangande begynnes förbemalte Qwarter try Dugn för thesa Dagar.
*Lambert, Gregorij, Nox est equata diei:
Vitus, Lucia, dant duo Solstitia.
Vitus Lucia, gör Solestånd*

1006 Gre

Gregorius/ Lambert Dag och Nat lika lång.
II. Politice, Midnats tidh för Nyeåhrs Dagen.
III. Ecclesiastice, vthaff förste Adwens Söndagen.

Cap. II. Om Månadz Afmätning.

Månadt är en tolfte deel aff åhret / och affmätas på tvegegghanda Sätt.
Nemlig: 1. Politisch.

Effter then Ordning/som Julius Cæsar instichtade/widh påß 43 Åhr för Christi Gødelse/ hwilkas Rampns begynnelse och Ordning vthi thet Julia- niske Kalendario författas medh thenna Vers.

*Jan. Feb. Mar. Ap. Maj. Jun. Jul. Aug. Sep. Oct. No. December.
Men huru många dagar hwar Månadt innehåller/vthtryckia these Verser.
Triginta Aprilis, Junius Septemq, Novemq,
Unum plus reliqui, Viginti Februus Octo.
Ni sit bissextus: Nam tum superadditur Unus.*

2. Astronomisch:
Efter Månans eget Lopp/vthi the 12. Himmelste Tegn: 1. Anten ifrån och til samma rum/och innehåller 27 Dag.och 8 Tim.effter som gemene vers.förmåla.
*Percurrit Cyclum, viginti Luna diebus
Septenisq, suum, bis quatuor insuper horis.*

2. Eller ifrån then ena Nyttendningen til then andra/ vthi 29 Dagar/ 13. Tim. hwilken hafwer sitt Ramp vthaff then Politiske Månaden/ thet vthi han lyckas:
In quo completur, Mensi Lunatio detur.

Men när Nyttendens/ och ändas vthi samma Politiske Månat: Så är thet öfwer- lops Nye och tallas Infomblig. Huruledes och på hwilka Dagar Månens Aspecter e- moot Solen förändras/ ställer näsiföljande Taflas tvenne Columnner åth then wenstra Handen för ögonen: Men huru länge Månen är öfwer Jorden/ både i Nye och Nedan/ kan man see vthaff the två Columnner åth högre Handen:

Tafla om Månans:

1. Aspecters Dagar/ emoot Solen.		2. Månens Tids öfwer Jorden.			
Nye.	Ned.	Aspecter.	Tim.	Minut.	
1	30	♂	0	48	
3	28		2	24	
4	26	*	3	12	
5	25		4	0	
7	23	□	5	35	
9	21		7	12	
11	19	Δ	8	48	
13	17		10	24	
15	15	♀	12	0	

1006

Swad sättthe Romare hafwa brukadt / til at nämna och räkna dagarna i hwar
Månadt / gifwa följande Verser tillkänna:

Prima dies Mensis cuiusq; est dicta Kalenda:

Sex Nonas Majus, October, Julius & Mars;

Quatvor at reliqui: Tenet idus quilibet octo;

Indè dies reliquos omnes dic esse Kalendas,

Quos retrò numerans dices à Mense sequenti.

Cap. III. Om Gylденne Tallet 1. Bestrifwelse.

Gylденne Tallet/ eller Måne Cirkelen är XIX åhrs Tidh/ efter hwilkas
Omlöp/ Ryttenningar och andra Solens och Månens Aspekter något
så när infalla/ på theas förige dagar och ställe.

2. Vpfinnelse.

Gylденne Tallet vpfinnes på thetta sättet: I. lägg 1. til förestälte Christi
åhrs taal (ty Christus föddes på thet första Gylденne Tals åhret) II. sänder-
dela then Summan genom 19. III. thet som a. vpstiger efter Divisionen,
låter see/ huru offra Gylденne Tals Cirkelen är omlupin/ efter Christi Födel-
se. b. thet som öfwerblifwer/ är Gylденne Tallet på thet åhret. c. blifwer intet
vthöfwer/ så är thet åhret sidst/ eller thet 19 Gylденne Tals åhret.

Cap. IV. Om Wefors 1. Bestrifwelse.

Wefor / är något så när Fierdedelen aff en Månadt / och författar i sigh 7
dagar/ hwilka betetnas vthi Kalendario heele åhret igenom/ medh thesse
sju Bokstäfwer. A.B.C.D.E.F.G. så at then förste och sidste åhrsens Dage-
nom/ tilågnas A.

2. Förändringar:

Och aldenstund gemene Åhr innehålla 365. Men Skottåhr 366 dagar:
Therfore räknas vthi gement åhr 52 Wefor/ 1. Dag/ och en Söndags Wefst.
vthi Skottåhr 52 wefor/ 2 dagar/ och 2 Söndags Wefstäfwer.

3. Tahl och Räkning:

Åhrsens Wefolångd/ författas vthi efter följande Verser.

Sex sunt ad Purif. Bisex sunt usq; Philippi;

Ad Jacobum totidem; Novem sunt ad Michaelēm;

Sex ad Martini; Sex ad Natalia Christi;

Adde dies octo, totus complebitur Annus.

Cap. V. Om Sole Cirkelns 1. Bestrifwelse.

Sole Cirkel är XXVIII Åhrs Tidh/ efter hwilkens omlöp/ Söndags
Wefstäfwer och Högtidsdagar komma til theas wanliga ställe igen.

2. Vpfinnelse.

Thenna Cirklen vpfinnes på thetta Sättet: 1. Lagg. 9. til förestälte Christi
Åhrs Taal (ty Christus föddes på thet Nionde Solecirkelns Åhr) 2. Sön-

derdela then Summan igenom 28. 3. Thet Tallet som a vpstiger efter Divi-
sionen, eller in Quoto, gifwer tillkänna huru offra Solecirklen är omlupin/
ifrån Christi Födelse. b. Thet som öfwerblifwer/ är Solennes Cirkel på förestälte
åhr. c. Om intet blifwer vthöfwer/ så är thet sidsta/ eller 28de Solecirkels åhret.

Cap. VI. Om Dagars 1. Rampn och Ordning.

Algh är siunde delen vthaff en Wefor/ och nempnes: 1. efter Skriffthenes
sätt/ med thes wissa Ordning: Then Förste/ Andre/ Tredie/ &c. in til then
Siunde i Wefone. 2. efter Hedningewijs: Sole. Måne. Tid; dagh/ Odens.
Thors. Frigge. Edgerdagh. 2: Begynnelse och längd:

Dagarna affmätas på Tveggehandas sätt/ 1. Gemenliga/ ifrån Solennes
Vpgång in til Nedergången/ och är hoos of ganska ojemn/ såsom Kalen-
darium thet vthwijser. 2. Naturliga/ ifrån then ene Solennes Vp. eller Neder-
gång/ in til then andra: Eller ifrån then ene Midnatten (såsom hoos of
Christine) eller Middagen/ in til then näst följande/ och innehåller 24 timmar.

Graci manè diem, capiebant Solis ab ortu;

Vespere Judai: Scrutantes Sydem Cæli.

Dum Sol in medio, fulget nitidissimus orbe,

Christicola incipiunt, medio sub tempore noctis,

3: Åthskildnat och Deelning:

Dagarna efter Guds Förordning äro Tveggehandas: 1. Wärfedagar/ på
hwilka Wemissiorne vthrätta theas Embetes Sysslor och Arbete. 2. Helge-
dagar/ då Gudstiensten skal förhandlas/ Gen. 2. 3. Exod. 20. 8. Deut. 5. 12.

Cap. VII. Om Helgedagars åthskildnat.

Helgedagar äro tveggehandaslagz; 1. Drörlige/ hwilka århliggen falla på
Jamma Dagar i hwar Månadt/ och jempteligen behålla enahanda Wef-
stäfwer vthi Kalendario, ehuru både Sönd. Wefstäfwen/ så ock Dagarnas
Rampn eliest offra förändras/ såsom Christi Födelse Dag faller alt jempteli-
gen/ på then 25 Decemb. Omstårelse Dag på then 1. Jan. Epiphan. 6. Jan.
Item Mariæ Renselse/ på then 2. Febr. Wefodelse/ på then 25 Mart. S. Pau-
li/ på then 25. Jan. Michaelis på then 29. Sept. Alla Helg. på 1. Nov. &c. århli-
gen vthan all förändring.

2. Drörlige/ hwilka infalla på åthskillige åhrsens Månader och Dagar: Och
århliggen föres anten framåth eller tilbaka/ såsom Söndagen medh thes Hög-
tider/ Fastelagen/ Påscha/ Pingesdagh.

Cap. VIII. Om Söndagen och thes Wefstäfz

1. Förändring:

Söndagen är then Förste Dagen i hwario Wefo/ hwilken flytties åhrligen
 tillbaka in vppå föregående Dag och Wokstafst/ både för then ene dag-
 sens skuld i gemene åhr/ så ock the två vthi Skottåhren/ som äro vthöfwer
 52 åhrsens Wefor/ Såsom vthi thetta åhret/ 1673 är Sönd. Wokst. E. näst följ-
 jande Åhr blifwer D. sedan E. 2c. Ther nu Skottåhren icke medh inföl-
 lo/ så komma Söndagen och Sönd. Wokstafstwen til samma rum/ effter
 hwario 7 åhrs omlepp/ som the förre woro; Men alldestund Skottåhr in-
 faller på hwar fierde åhr/ så kan thenne Förändringen intet ändas på fortare
 tidh/ än 28 åhr/ hwilke kallas Solennes Cirkel/ ty fyra gånger 7. göra 28.

2. Vpfinnelse:

När man wil weta Söndags Begängelse och Wokstafst på något åhr/ så 1.
 Vpsök vthi följande Tafla Solennes Cirkel. 2. Then Wokstafst ther nedan vn-
 der finnes tecknadt/är Sönd. Wokst. och Begängelse: Anten en vthi Gemene/
 eller twenne i Skottåhr. och så blifwer then öfre Söndags Wokst. in til S.
 Matthiae, eller 24. Febr. och then nedrigare sedan heela åhret.

Sönd. Wokst. Tafla.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	G	E	D	C	B	G	F	E	D	B	A	G	F	D
	F				A				C				E	
	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	C	B	A	F	E	D	C	A	G	F	E	C	B	A
		G				B				D				

Ex. Gr. I thetta åhr 1673. är Solennes Cirkel 2. och thesöre Sönd-
 dags Wokst. E. 2c.

Cap. IX. Om Påskedagsens 1. Begängelse.

Förilige Högtider/ låmpa sigh allesammans effter Påskedagen/ eller Fas-
 telagz Söndag. Påskedagen begås jemweligen/ emellan then 20 Mar-
 ti och 26 Aprilis, thet ock följande Verser påminna.

*Pascha duodenas nec Aprilis ante Kalendas;
 Nec post septenas Maij ualet esse Kalendas.*

2. Vpfinnelse:

Påskedagen vpfinnes vthi nästföljande Tafla/ på thetta Sättet: 1. Vpsök
 Gyldeenne Talet vthi fremste Raden och wäntra Handen: Ther Månadt Ta-
 let/ som ther geent emoot swarar i tridie Raden/ vthwisar icke Påskedagen/
 vthan Påsketerminen. 2. Thernäst vpsök Söndags Wokstafstwen vthi andra
 eller Medelraden: Ther Månade Talet/ som ther brede widh är anteknadt i
 tridie Raden/ vthwisar Påskedagen/ enten i Mars eller Aprilis Månadt.

Gyl: 2. Sönd. 3. Påsch
 M A R T I I.

16	c	21
5	d	22
	e	23
	f	24
2	g	25
	A	26
10	b	27
	c	28
18	d	29
7	e	30
	f	31

APRILIS.

15	g	1
4	A	2
	b	3
12	c	4
1	d	5
	e	6

APRILIS.

Gyl: 2. Sönd: 3: Påscha:

9	f	7
	g	8
17	A	9
6	b	10
	c	11
14	d	12
3	e	13
	f	14
11	g	15
	A	16
19	b	17
8	c	18
	d	19
	e	20
	f	21
	g	22
	A	23
	b	24
	c	25

Påste Dags Tafla.

3. Warningar:

Här måste man granneligen achta: 1. Om Sönd. Wokst. och Gylde. Talet
 stå tilhoopa/ brede widh hwar andre/ så är thet Talet som ther emoot swa-
 rar i tridie Raden/ Påsketerminen: Men Påskedagen vthwisar så then näst
 effterföljande Sönd. Wokst. vthi Mars eller Aprilis Månadt. 2. Om thet är
 Skottåhr/ så tages icke then förre: utan then andre Sönd. Wokst. til Påske-
 dagzens vpfinnelse på samma Sätt som tilförenne.

Terminus & Pascha, nunquam celebrantur ibidem:

Lux teneat Domini post Terminum proxima Festum.

Cap. X. Om Fastel. Söndagz 1. Vpfinnelse.

Fastelagz Söndag/ som eliest kallas Ekto mihi, eller Quinquagesima,
 vpfinnes igenom Intervallum Minus, thet är/ the Wefor och Dagar/
 som förlöpa sigh emellan föregående åhrs Jule Högtidh/ och nästföljande
 Quinquagesima, eller Fastelagz Sönd. i så mätte: 1. Dag Gylde. Talet/ vthi
 effter

effterfatta Taflas wenskra firdö: och Sönd. Vokst. öfwerst på Taflones andra Radh.

2. Ther Talet/ som: 1. In vithi Taflan swarar/ geent emoor både Guld. Talet och Sönd. Vokst. vithwiser Bekorne. 2. Men ther Talet/ som finnes vith. öfwer bemälte Sönd. Vokst. innehåller Dagarna emellan Jwl och Faste- lagz Sönd.

Högtiders Räkning.

När man hafwer vpfunnit/ anthen Fastelagz Sönd. eller Påskedagh/ så är icke swårt til at finna the andre rörliga Högtider igen/ effter som Evangelii Voken vithwiser. Tv ifrån Fastel. Sönd. til Påska/ äro 7. och ther ifrån til Pingesdagen 7 Bekor. Sedan följer H. Treesaldigheez Högtidh medh sina Söndagar/ alt in til förste Adwenz Söndagen: hwilken åhrligen faller emellan Lini och Barbaræ Dagar / eller then 26 Novemb. och 4 Decemb. som Versen lyder:

Adventus Domini, sequitur Solemnia Lini.

Thet år:

Effter Lini Söndagen näst/
Begås förste Adwenz Fast.

Fastelagz Söndagz Tafla.

Dagarna:

Söndagz	A	B	C	D	E	F	G	Vokst.
	Wekotalet.							
1	8	8	8	8	7	7	7	
2	6	6	6	6	6	6	6	
3	9	9	9	9	9	8	8	
4	8	7	7	7	7	7	7	
5	6	6	6	6	5	5	5	
6	9	9	8	8	8	8	8	
7	7	7	7	7	7	6	6	
8	10	10	10	9	9	9	9	
9	8	8	8	8	8	8	7	
10	7	7	6	6	6	6	6	
11	9	9	9	9	9	9	9	
12	8	8	8	7	7	7	7	
13	6	6	6	6	6	6	5	
14	9	9	9	8	8	8	8	
15	7	7	7	7	7	7	7	
16	6	6	6	5	5	5	5	
17	9	8	8	8	8	8	8	
18	7	7	7	7	7	6	6	
19	10	10	9	9	9	9	9	

Gulden Talet.

Åhr.

Åhrsens Märknader.

Vithi Januario.

Kemi den 1. Söderhamn den 2. Steninge/ Nyköping / Landz- Ero- na/ Falköping/ Zorpa i ydre/ och Zawa- shus 13. Dagh Jwl. Hudwikt/ ald- den 8 Jan. Jönköp. Västerwikt/ Ene- köping/ 20 dagen Jul. Elnö. Skara/ Måndag effter 20 dagh Juul. Åbo/ S- rebro/ Grenna/ Storekyro/ Wimerby/ på Hinder smässa Dag. Norköping/ Christianstad/ Schöffde/ Hedemora/ och Carislojo på Pauli Omvändelse

Vithi Februario.

Wimo/ Lojo/ Wadstena/ Mariestad/ Cajana / Döderhulwikt / Warberg/ Konungsbäck / om Kyndermessö dag. Zorsilla 3. Upsala distingmärknat. E- tesid 12. Växjö 15. Christina hamn/ Wodewalla / Sigtuna/ Wimerby / Fogfund/ Zorsdagen för Fastelagen. Södertälje på Fastelagz Sönd. Elnö- ping på Fastlagz Måndag. Mondala om Åskeonsdag. vithi Nystadh andre Dagen effter Åskeonsdag.

Strågnäs om Samtingen neml. dom. Inv. Carlstad Dom. Rem. Hel- singborg onsdag för Lätare. Sko- flöster/ Schöffde om Wårferwdag.

Vithi Majo.

Elnöping/ Etesid/ Steninge/ den 1. Upsala/ Södertöping/ den 18. Lund i Ståne/ på Christi Himmelsf. Dag. Kungsbäck på 4de dagh Pingesd.

Vithi Junio.

Zorsilla 2. Landzkröna/ Falköping/ Zorpa 17. Åbo 18. Strågnäs 22. Ar- boga/ Elnö. Carlstad/ Wisingborg/ La-

holm/ Runcby/ Christinæstadh/ Halm- stadh/ Vörås/ Breckstadh/ och Hwe- reland/ om Petri Pauli dagh den 29.

Vithi Julio.

Helsingfors/ Vörög den 1. Steninge/ Köping/ Schöffde/ Zawa shus/ Bra- hestad/ Carlsborg/ Om Olofs Messa den 29. Vithi Augusto.

Upsala/ Göteborg/ Örebro/ Söder- köping/ Wa'a/ Vhlo/ Lund/ Wimo/ Warberg/ Bierno om Lars smässa den 10. Sigtuna Västad/ Hweceland/ 15. Jam- erkosti/ Södertö. Vidneberg/ Gambla Carlby/ Salo/ Zrosa/ Hernö- and/ Pyttes/ Engelholm/ Skara/ Hio/ Warberg/ Åskeund/ Calmar/ Etesid/ om S. Bartholomæi dagh. den 24.

Vithi Septembri.

Westersås/ Skara/ Stenninge/ Åbo/ Zörög/ Västerwikt Lappwesi/ wen- nersborg/ Helsingfors/ Sibbo/ Engel- holm/ Västad/ 8. Vörög/ Hernö. and/ Elnö. Hofwa Döderhulwikt/ Wer- nemo 14. Upsal. Norkö. Göteborg Ete- sid/ Wodewal. Hio/ Fogesund/ Zöffjala och Raumo/ 21. Stockholm Elskarby/ Södertäl. Steffhammar/ Elnö. Wö- stersås/ Stenninge/ och Echala/ den 29.

Vithi Octobri.

Jönköp. Gäste/ 4. Växjö/ Wastena/ Wimerby/ Perno/ Salo/ Halko/ Å- lingås/ 7. Norkelge / Falkenberg/ 10. Grenna/ Zorpa/ 18. Calmar/ 20. G. We- sterwikt/ 28. Vithi Novembri.

Elskarby/ Breckstad/ Hweceland/ 1. Elnö. 25. Vörås/ Seby/ den 30.

Then